

Gabra tal-ġurisprudenza

SENTENZA TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (Is-Sitt Awla)

8 ta' Lulju 2021*

“Rinviju għal deċiżjoni preliminari – Rikonoxximent ta' kwalifiki professjonali – Direttiva 2005/36/KE – Artikolu 1 u Artikolu 10(b) – Kwalifiki professjonali miksuba f'diversi Stati Membri – Kundizzjonijiet għall-kisba – Assenza ta' prova ta' kwalifiki formali – Artikoli 45 u 49 TFUE – Haddiema – Libertà ta' stabbiliment”

Fil-Kawża C-166/20,

li għandha bħala sugġett talba għal deċiżjoni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mil-Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (il-Qorti Amministrattiva Suprema tal-Litwanja), permezz ta' deċiżjoni tat-8 ta' April 2020, li waslet fil-Qorti tal-Ġustizzja fit-22 ta' April 2020, fil-proċedura

BB

vs

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija,

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (Is-Sitt Awla),

komposta minn L. Bay Larsen (Relatur), President tal-Awla, C. Toader u M. Safjan, Imħallfin,

Avukat Ġenerali: G. Hogan,

Registratur: A. Calot Escobar,

wara li rat il-proċedura bil-miktub,

wara li rat l-osservazzjonijiet ippreżentati:

- għall-Gvern Litwan, minn V. Kazlauskaitė-Švenčionienė, bħala aġent,
- għall-Gvern Olandiż, minn M. K. Bulterman u J. Langer, bħala aġenti,
- għall-Gvern Awstrijak, minn A. Posch, J. Schmoll u E. Samoilova, bħala aġenti,
- għall-Gvern Norveġiż, minn I. Meinich u K. S. Borge, bħala aġenti,

* Lingwa tal-kawża: il-Litwan.

– għall-Kummissjoni Ewropea, inizjalment minn L. Armati, A. Steiblytė, S. L. Kalėda u H. Støvlbæk, sussegwentement minn L. Armati, A. Steiblytė u S. L. Kalėda, bħala aġenti,

wara li rat id-deċiżjoni, mehuda wara li nstema' l-Avukat Ġenerali, li l-kawza tinqata' mingħajr konkluzjonijiet,

tagħti l-preżenti

Sentenza

- 1 It-talba għal deċiżjoni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikolu 1 u tal-Artikolu 10(b) tad-Direttiva 2005/36/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-7 ta' Settembru 2005 dwar ir-Rikonoxximent ta' Kwalifiki Professionali (ĠU 2005, L 255, p. 22, rettifikasi fil-ĠU 2007, L 271, p. 18, fil-ĠU 2008, L 93, p. 28, u fil-ĠU 2014, L 305, p. 115), kif emendata bid-Direttiva 2013/55/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Novembru 2013 (ĠU 2013, L 354, p. 132) (iktar 'il quddiem id-“Direttiva 2005/36”), l-Artikoli 45 u 49 TFUE, kif ukoll l-Artikolu 15 tal-Karta tad-Drittijiet Fundamentali tal-Unjoni Ewropea (iktar 'il quddiem id-“Karta”).
- 2 Din it-talba tressqet fil-kuntest ta' kawza bejn BB u l-Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija (il-Ministeru għas-Saħħa tar-Repubblika tal-Litwanja) (iktar 'il quddiem id-“Ministeru għas-Saħħa”) dwar ir-rifjut ta' dan tal-aħħar li jirrikonoxxi l-kwalifika professjonali ta' BB.

Il-kuntest ġuridiku

- 3 L-Artikolu 1 tad-Direttiva 2005/36, intitolat “Għan”, jistabbilixxi, fl-ewwel paragrafu tiegħu, li:
“Din id-Direttiva tistabbilixxi regoli skond liema Stat Membru li jissoġġetta l-aċċess jew l-eżerċizzju ta' professjoni regolata fit-territorju tiegħu għall-kondizzjoni ta' pussess ta' kwalifiki professjonali speċifiċi (minn hawn il quddiem imsejha 'l-Istat Membru ospitanti') għandu jirrikonoxxi kwalifiki professjonali miksuba fi Stat Membru jew aktar (minn hawn 'il quddiem imsejha 'l-Istat Membru ta' l-orìġini') u li jippermettu li persuna li jkollha dawk il-kwalifiki teżercita l-istess professjoni hemmhekk, għal aċċess għal u eżerċizzju ta' dik il-professjoni. [...]”
- 4 L-Artikolu 4 ta' din id-direttiva, intitolat “Effetti tar-rikonoxximent”, jipprevedi:
“1. Ir-rikonoxximent tal-kwalifiki professjonali mill-Istat Membru ospitanti għandu jippermetti lill-benefiċjarji sabiex, f'dak l-Istat Membru, jaċċedu għall-istess professjoni bħal dik li huma kkwalifikati għaliha fl-Istat Membru ta' orìġini u sabiex jeżercitaw din il-professjoni fl-Istat Membru ospitanti bl-istess kondizzjonijiet bħaċ-ċittadini tiegħu.
2. Għall-għanijiet ta' din id-Direttiva, il-professjoni li l-applikant jixtieq li jeżercita fl-Istat Membru ospitanti hija l-istess bħal dik li huwa kwalifikat fiha fl-Istat Membru ta' l-orìġini jekk l-attivitajiet koperti huma paragonabbli.

[...]”

5 L-Artikolu 4f tad-Direttiva 2005/36, intitolat “Access parzjali”, isemmi, fil-paragrafu 6 tiegħu, li dan l-artikolu ma japplikax għall-professjonisti li jibbenefikaw mir-rikonoxximent awtomatiku tal-kwalifiki professjonali tagħhom konformement mal-Kapitoli II, III u IIIa tat-Titolu III ta’ din id-direttiva.

6 L-Artikolu 10(b) tal-imsemmija direttiva, intitolat “Kamp ta’ applikazzjoni”, li jinsab fil-Kapitolu I tat-Titolu III tagħha dwar is- “[s]istema generali għar-rikonoxximent ta’ provi ta’ taħriġ”, jistabbilixxi:

“Dan il-Kapitolu japplika għall-professjonijiet kollha li ma jaqgħux taħt il-Kapitoli II u III ta’ dan it-Titolu fil-każijiet li ġejjin li fihom l-applikant, għal raġunijiet speċifiċi u eċċezzjonali, ma jissodisfax il-kondizzjonijiet stabbiliti f’dawk il-Kapitoli:

[...]

(b) għal tobba b’taħriġ bażiku, tobba speċjalizzati, infermiera responsabbli għas-saħħa generali, tobba dentisti, tobba dentisti speċjalizzati, kirurġi veterinarji, qwiebel, spiżjara u periti, meta l-migrant ma jissodisfax ir-rekwiżiti ta’ Prattika professjonali effettiva u legali msemmija fl-Artikoli 23, 27, 33, 37, 39, 43 u 49”.

7 Fil-Kapitolu III tat-Titolu III tad-Direttiva 2005/36, dwar ir- “[r]ikonoxximent abbażi ta’ kordinazzjoni ta’ kondizzjonijiet minimi ta’ taħriġ”, l-Artikolu 21 ta’ din id-direttiva, intitolat “Prinċipju ta’ rikonoxximent awtomatiku”, jiddisponi, fl-ewwel subparagrafu tal-paragrafu 1 tiegħu:

“Kull Stat Membru għandu jirrikonoxxi bħala provi ta’ kwalifiki formali ta’ tabib li jagħti access għal attivitajiet professjonali ta’ tabib b’taħriġ bażiku u tabib speċjalizzat, bħala infermiera responsabbli mill-kura generali, bħala dentist, bħala dentist speċjalizzat, bħala kirurġu veterinarju, bħala spiżjar u bħala perit, elenkati fl-Anness V, punti 5.1.1, 5.1.2, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.6.2 u 5.7.1 rispettivament, dawk il-provi li jissodisfaw ir-rekwiżiti minimi ta’ taħriġ imsemmija fl-Artikoli 24, 25, 31, 34, 35, 38, 44 u 46 rispettivament, u għandu, għall-finijiet ta’ access għal u l-eżerċizzju ta’ attivitajiet professjonali, jagħti dawn il-provi l-istess effett fuq it-territorju tiegħu bħala provi ta’ kwalifiki formali li joħroġ huwa stess.”

8 L-Artikolu 23 tal-imsemmija direttiva, intitolat “Drittijiet miksuba”, jipprevedi, fil-paragrafu 1 tiegħu:

“Bla ħsara għad-drittijiet miksuba speċifiċi għall-professjonijiet konċernati, f’każijiet fejn il-provi ta’ kwalifiki formali bħala tabib li jagħtu access għal attivitajiet professjonali ta’ tabib b’taħriġ bażiku jew tabib speċjalizzat, bħala infermiera responsabbli mill-kura generali, tobba dentisti, tobba dentisti speċjalizzati, bħala kirurġi veterinarji, bħala qwiebel, u bħala spiżjara li jkollhom ċittadini ta’ Stati Membri ma tissodisfax il-kondizzjonijiet kollha ta’ taħriġ msemmija fl-Artikoli 24, 25, 31, 34, 35, 38, 40 u 44, kull Stat Membru għandu jirrikonoxxi bħala prova suffiċjenti dawk il-provi ta’ kwalifiki professjonali maħruġa minn dawk l-Istati Membri safejn dawn il-provi juru t-tmiem b’suċċess ta’ taħriġ li kien beda qabel id-dati ta’ referenza stabbiliti fl-Anness V, punti 5.1.1, 5.1.2, 5.2.2, 5.3.2, 5.3.3, 5.4.2, 5.5.2 u 5.6.2 u hija akkumpanjata minn ċertifikat li jiddikjara li t-titolari kienu jeżerċitaw effettivament u legalment l-attivitajiet in kwistjoni għal mhux inqas minn tliet snin konsekuttivi matul il-ħames snin li jippreċedu l-ghoti taċ-ċertifikat.”

Il-kawża prinċipali u d-domandi preliminari

- 9 BB wettqet fir-Renju Unit erba' snin ta' studju fil-farmaċija u kisbet, fit-18 ta' Lulju 2013, kwalifika ta' master fil-farmaċija. Matul 26 ġimgħa (6 xhur), hija wettqet perijodu ta' prova Prattika fi spiżerija, li għaliha kisbet evalwazzjoni favorevoli u l-krediti relatati.
- 10 Fir-Renju Unit, id-dritt li tiġi eżerċitata l-attività ta' spiżjar jinkiseb wara erba' snin ta' studju u wara perijodu ta' tnaqqis il-xahar ta' prova professjonali. Issa, BB ma wettqitx il-perijodu ta' tnaqqis il-xahar ta' prova professjonali meħtieġ f'dan l-Istat Membru sabiex tikseb il-kwalifika ta' spiżjar, peress li kellha tirritorna fil-Litwanja għal raġunijiet personali.
- 11 Fit-23 ta' Lulju 2014, l-iStudiju kokybės vertinimo centras (iċ-Ċentru ta' Evalwazzjoni tal-Kwalità tal-Istudji, il-Litwanja) ħareġ ċertifikat li jirrikonoxxi l-ekwivalenza tad-diploma ta' BB mal-kwalifika ta' master mogħtija fil-Litwanja wara kors integrat tal-farmaċija. Dan iċ-ċentru ta' evalwazzjoni indika li dan iċ-ċertifikat ma kienx jikkostitwixxi rikonoxximent ta' kwalifika professjonali, peress li tali rikonoxximent kien jaq' taħt il-kompetenza esklużiva tal-Ministeru għas-Saħħa.
- 12 Fis-6 ta' Awwissu 2014, BB talbet ir-rikonoxximent tal-kwalifika tagħha lill-imsemmi ministeru. Dan tal-aħħar irrileva li d-dokumenti ta' BB kienu jiċċertifikaw it-taħriġ akkademiku tagħha, iżda mhux il-kwalifika professjonali tagħha, peress li ma kienx hemm ċertezza fir-rigward tal-Istat Membru li fih kellhom jitwettqu s-sitt xhur ta' perijodu ta' prova li kien fadal.
- 13 Fix-xahar ta' Settembru 2014, permezz ta' digriet tal-Lietuvos sveikatos mokslų universiteto rektorius (ir-Rettur tal-Università tax-Xjenzi tas-Saħħa tal-Litwanja), BB giet awtorizzata ssegwi xi studji u kkonkludiet kuntratt ma' din l-università li permezz tiegħu hija wettqet perijodu ta' prova supplimentari ta' sitt xhur ta' Prattika fil-farmaċija. Fis-27 ta' Mejju 2015, l-imsemmija università ħarġtilha ċertifikat li jikkonferma t-twettiq ta' dan il-perijodu ta' prova.
- 14 BB talbet lill-Valstybinoltu vaistų kontrolės tarnyba (il-Kunsill Nazzjonali għall-Kontroll tal-Prodotti Mediċinali, il-Litwanja) fil-Ministeru għas-Saħħa sabiex jagħtiha liċenzja ta' spiżjar. Għal dan il-għan, hija bbażat ruħha fuq iċ-ċertifikat imsemmi fil-punt precedenti. Fl-1 ta' Ġunju 2015, dan il-kunsill informa lil BB li, sabiex tikseb din il-liċenzja, hija kellha tippreżenta dokument li jiċċertifika r-rikonoxximent tal-kwalifika professjonali tagħha fil-Litwanja. Fid-9 ta' Ġunju 2015, BB tenniet it-talba tagħha għar-rikonoxximent ta' kwalifika professjonali mal-Ministeru għas-Saħħa billi annettiet, b'mod partikolari, iċ-ċertifikat imsemmi fil-punt 13 ta' din is-sentenza.
- 15 Fit-3 ta' Lulju 2015, l-imsemmi kunsill temm l-eżami tat-talba ta' BB, mingħajr ma ħareġ il-liċenzja ta' spiżjar mitluba.
- 16 Permezz tad-Digriet Nru V-902 tal-24 ta' Lulju 2017, il-Ministeru għas-Saħħa rrifjuta li jirrikonoxxi l-kwalifika professjonali ta' BB u informa b'dan lil din tal-aħħar permezz ta' ittra tat-28 ta' Lulju 2017. Dan id-digriet jindika li BB ma kisbitx il-kwalifika professjonali ta' spiżjar fi Stat Membru tal-Unjoni Ewropea.

- 17 BB ikkontestat l-imsemmi digriet quddiem il-Kumitat tal-Appell, li, permezz ta' deċiżjoni tat-13 ta' Settembru 2017, ikkonfermah. Dan il-kumitat immotiva d-deċiżjoni tiegħu bil-fatt li d-Direttiva 2005/36 u, għaldaqstant, il-liġi nazzjonali li tittrasponi lil din tal-aħħar japplikaw biss għall-persuni li kisbu kwalifika professjonali fi Stat Membru li ma huwiex l-Istat Membru ospitanti u li għandhom prova ta' kwalifiki formali.
- 18 BB ikkontestat id-deċiżjonijiet tal-Ministeru għas-Saħħa u tal-Kumitat tal-Appell quddiem il-Vilniaus apygardos administracinis teismas (il-Qorti Amministrattiva Reġjonali ta' Vilnius, il-Litwanja). Permezz ta' sentenza tas-27 ta' Frar 2018, dik il-qorti ċaħdet ir-rikors ta' BB bħala infondat.
- 19 Il-Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (il-Qorti Amministrattiva Suprema tal-Litwanja) giet adita b'appell mill-imsemmija sentenza.
- 20 Skont il-qorti tar-rinviju, BB issodisfat il-kundizzjonijiet meħtieġa mid-dritt tar-Renju Unit sabiex tikseb il-kwalifika professjonali ta' spizjar, jiġifieri li segwiet taħriġ professjonali ta' erba' snin u wettqet, b'kollox, perijodu ta' tnax-il xahar ta' prova Prattika fi spizerija, jiġifieri sitt xhur fir-Renju Unit u sitt xhur fil-Litwanja. Għalhekk, kieku BB issodisfat dawn il-kundizzjonijiet kollha fi Stat Membru wieħed, jiġifieri r-Renju Unit, hija kienet tikseb prova ta' kwalifiki formali ta' spizjar, li, skont il-prinċipju ta' rikonoxximent awtomatiku stabbilit fl-Artikolu 21 tad-Direttiva 2005/36, kien jiġi rikonoxxut fil-Litwanja.
- 21 Peress li BB ma tistax tinvoka s-sistema ta' rikonoxximent awtomatiku prevista fl-Artikolu 21 tad-Direttiva 2005/36, filwaqt li, essenzjalment, hija tissodisfa l-kundizzjonijiet ta' kwalifika professjonali previsti fl-Artikolu 44 ta' din id-direttiva, hemm lok li jiġi ddeterminat jekk l-Artikolu 10(b) tal-imsemmija direttiva għandux jiġi interpretat fis-sens li japplika fil-każ fejn il-persuna kkonċernata ma kisbitx il-prova ta' kwalifiki formali ta' spizjar meta hija tkun issodisfat, fil-prattika, il-kundizzjonijiet meħtieġa sabiex tikseb din il-kwalifika professjonali mhux f'pajjiż wieħed, iżda f'numru ta' Stati Membri, fejn wieħed minnhom huwa l-Istat Membru ospitanti. Il-qorti tar-rinviju tqis li għandu wkoll jiġi ddeterminat jekk, f'dan il-każ, id-dispożizzjonijiet tal-Kapitolu I tat-Titolu III tad-Direttiva 2005/36 għandhomx jiġu interpretati fis-sens li l-awtoritajiet kompetenti fil-qasam tar-rikonoxximent tal-kwalifiki huma obbligati jevalwaw il-kontenut tad-dokumenti kollha pprezentati mill-persuna kkonċernata, li jistgħu jikkonfermaw il-kwalifika professjonali tagħha, kif ukoll il-konformità tat-taħriġ li huma jiċcertifikaw mal-kundizzjonijiet meħtieġa għall-kisba tal-kwalifika professjonali kkonċernata fl-Istat Membru ospitanti u, jekk ikun il-każ, japplikaw miżuri kumpensatorji.
- 22 Peress li s-sistema ġenerali ta' rikonoxximent prevista mid-Direttiva 2005/36 tapplika biss f'ċerti każijiet, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, barra minn hekk, jekk BB tistax titlob ir-rikonoxximent tal-kwalifika professjonali tagħha billi tinvoka l-Artikoli 45 u 49 TFUE kif ukoll l-Artikolu 15 tal-Karta.
- 23 F'dawn iċ-ċirkustanzi, il-Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (il-Qorti Amministrattiva Suprema tal-Litwanja) iddeċidiet li tissospendi l-proċeduri quddiemha u li tagħmel lill-Qorti tal-Ġustizzja d-domandi preliminari segwenti:
  - “1) L-Artikolu 10(b) tad-Direttiva [2005/36], moqri fid-dawl tal-għan stabbilit fl-Artikolu 1 tal-istess direttiva, għandu jiġi interpretat fis-sens li jista' japplika f'sitwazzjoni fejn il-persuna kkonċernata ma tkunx kisbet prova ta' kwalifiki formali peress li, għalkemm hija potenzjalment issodisfat il-kundizzjonijiet meħtieġa sabiex tikseb kwalifika professjonali, dan

sar mhux fi Stat Membru wiehed, izda f'diversi Stati Membri tal-Unjoni? F'sitwazzjoni bhal din, fejn il-persuna kkoncernata ma kisbitx prova ta' kwalifiki formali peress li hija potenzjalment issodisfat il-kundizzjonijiet mehtiega sabiex tikseb kwalifika professjonali mhux fi Stat Membru wiehed, izda f'diversi Stati Membri tal-Unjoni Ewropea, id-dispozizzjonijiet tal-Kapitolu I tat-Titolu III tad-Direttiva [2005/36] ('Sistema generali ghar-rikonoxximent ta' provi ta' tahrig') ghandhom jigi interpretati fis-sens li l-awtoritajiet ta' rikonoxximent ta' kwalifiki huma obbligati li jevalwaw il-kontenut tad-dokumenti kollha pprezentati mill-persuna kkoncernata, li jistghu jattestaw il-kwalifika professjonali taghha, kif ukoll il-konformita [tat-tahrig li jattestaw] ghall-kundizzjonijiet mehtiega sabiex tinkiseb il-kwalifika professjonali fl-Istat Membru ospitanti u, jekk ikun il-każ, li japplikaw mizuri kumpensatorji?

- 2) L-Artikoli 45 u 49 TFUE u l-Artikolu 15 tal-[Karta] ghandhom jigu interpretati fis-sens li, fis-sitwazzjoni ta' dan il-każ, fejn ir-rikorrenti potenzjalment issodisfat il-kundizzjonijiet mehtiega sabiex tikseb il-kwalifika professjonali ta' spizjara fis-sens tal-Artikolu 44, Sezżjoni 7, Kapitolu III [tat-Titolu III] tad-Direttiva [2005/36], izda hija ssodisfat dawn il-kundizzjonijiet mhux fi Stat Membru wiehed tal-Unjoni, izda f'diversi Stati Membri, u fejn, ghal din ir-raġuni, hija ma ghandhiex titolu li jattesta l-kwalifika professjonali taghha previst fil-punt 5.6.2 tal-Anness V tad-Direttiva 2005/36, l-awtoritajiet kompetenti tal-Istat Membru ospitanti huma obbligati li jevalwaw it-tahrig professjonali tar-rikorrenti u li jipparagunaw mat-tahrig professjonali li huwa mehtieg f'dan l-Istat, kif ukoll li jevalwaw il-kontenut tad-dokumenti li jistghu jipprovaw il-kwalifika professjonali li huma pprezentati, kif ukoll il-konformita [tat-tahrig li huma jattestaw] ghall-kundizzjonijiet mehtiega sabiex tinkiseb il-kwalifika professjonali fl-Istat Membru ospitanti u, skont il-każ, li japplikaw mizuri kumpensatorji?"

Fuq l-ewwel domanda

- 24 Permezz tal-ewwel domanda taghha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk id-Direttiva 2005/36, b'mod partikolari l-Artikolu 1 taghha u l-Artikolu 10(b) taghha, ghandhiex tigi interpretata fis-sens li hija tapplika ghal sitwazzjoni fejn persuna li titlob ir-rikonoxximent tal-kwalifiki professjonali taghha fl-Istat Membru ospitanti ma kisbitx prova ta' kwalifiki formali li ticcertifika l-kwalifiki professjonali taghha fi Stat Membru ieħor u, fl-affermattiv, jekk id-dispozizzjonijiet tal-Kapitolu I tat-Titolu III ta' din id-direttiva ghandhomx jigu interpretati fis-sens li l-awtorita kompetenti fil-qasam tar-rikonoxximent ta' kwalifiki professjonali ghandha tevalwa l-kontenut tad-dokumenti kollha pprezentati mill-persuna kkoncernata, li jistghu juru l-kwalifiki taghha miksuba f'diversi Stati Membri, kif ukoll il-konformita tat-tahrig li huma jiccertifikaw mal-kundizzjonijiet mehtiega ghall-kisba tal-kwalifiki professjonali fl-Istat Membru ospitanti u, jekk ikun il-każ, li japplikaw mizuri kumpensatorji.
- 25 F'dan ir-rigward, ghandu jigi rrilevat li, f'dak li jikkoncerna l-għan tad-Direttiva 2005/36, mill-Artikoli 1 u 4 taghha jirrizulta li l-għan essenzjali tar-rikonoxximent reciproku huwa li persuna li jkollha kwalifika professjonali li taghtiha access ghal professjoni rregolata fl-Istat Membru tal-origini taghha tkun tista' taçcedi, fl-Istat Membru ospitanti, ghall-istess professjoni bhal dik li din tkun ikkwalikata ghaliha fl-Istat Membru tal-origini u li teżerçitaha hemmhekk taht l-istess kundizzjonijiet bhaç-cittadini nazzjonali (sentenza tas-16 ta' April 2015, Angerer, C-477/13, EU:C:2015:239, punt 36).

- 26 Għaldaqstant, ir-rikonoxximent reċiproku tal-kwalifiki professjonali previst mill-imsemmija direttiva jippreżupponi li l-applikant għandu taħriġ li jikkwalifikah fl-Istat Membru ta' oriġini sabiex jeżerċita hemmhekk professjoni rregolata.
- 27 Dan huwa l-każ indipendentement mis-sistema ta' rikonoxximent ta' kwalifiki professjonali, jiġifieri s-sistema ġenerali ta' rikonoxximent, fis-sens tal-Kapitolu I tat-Titolu III tad-Direttiva 2005/36, jew is-sistema awtomatika ta' rikonoxximent, fis-sens tal-Kapitolu II, III u IIIa tat-Titolu III ta' din id-direttiva.
- 28 Minn dan isegwi li l-Artikolu 10 tad-Direttiva 2005/36, li jiddefinixxi l-kamp ta' applikazzjoni tas-sistema ġenerali ta' rikonoxximent tal-provi ta' kwalifiki formali prevista fil-Kapitolu I tat-Titolu III ta' din id-direttiva, ma jistax, skont il-punt (b) tiegħu, jimponi fuq l-Istat Membru ospitanti, sakemm ma jiksirx l-għan tal-imsemmija direttiva, li huwa jeżamina l-provi ta' kwalifiki formali miżmuma minn applikant li ma għandux il-kwalifiki neċessarji għall-eżerċizzju tal-professjoni ta' spizjar fl-Istat Membru ta' oriġini tiegħu (ara, b'analogija, is-sentenza tas-16 ta' April 2015, Angerer, C-477/13, EU:C:2015:239, punti 24 u 37).
- 29 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet kollha preċedenti, ir-risposta għall-ewwel domanda għandha tkun li d-Direttiva 2005/36, b'mod partikolari l-Artikolu 1 tagħha u l-Artikolu 10(b) tagħha, għandha tiġi interpretata fis-sens li hija ma tapplikax għal sitwazzjoni fejn persuna li titlob ir-rikonoxximent tal-kwalifiki professjonali tagħha ma kisbitx prova ta' kwalifiki formali li tikkwalifikaha, fl-Istat Membru ta' oriġini, sabiex hemmhekk teżerċita professjoni rregolata.

Fuq it-tieni domanda

- 30 Permezz tat-tieni domanda tagħha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk l-Artikoli 45 u 49 TFUE kif ukoll l-Artikolu 15 tal-Karta għandhomx jiġu interpretati fis-sens li, f'sitwazzjoni fejn il-persuna kkonċernata ma għandhiex titolu li jiċċertifika l-kwalifika professjonali tagħha bħala spizjar, fis-sens tal-punt 5.6.2 tal-Anness V tad-Direttiva 2005/36, iżda kisbet kompetenzi professjonali relatati ma' din il-professjoni kemm fl-Istat Membru ta' oriġini kif ukoll fl-Istat Membru ospitanti, l-awtoritajiet kompetenti ta' dan tal-aħħar huma marbuta, meta jiġu aditi b'talba għal rikonoxximent ta' kwalifiki professjonali, li jevalwaw il-kompetenzi tagħha u li jqabblu dawn ma' daww mitluba fl-Istat Membru ospitanti sabiex taċċedi għall-professjoni ta' spizjar.
- 31 Preliminarjament, għandu jifakkar li l-Artikolu 15(2) tal-Karta, li bis-saħħa tiegħu kull ċittadin tal-Unjoni għandu l-libertà li jfittex impjieg, li jaħdem u li jstabbilixxi ruħu f'kull Stat Membru, jirriproduċi, b'mod partikolari, il-moviment liberu tal-ħaddiema ggarantit mill-Artikolu 45 TFUE u l-libertà ta' stabbiliment iggarantita mill-Artikolu 49 TFUE (sentenza tat-8 ta' Mejju 2019, PI, C-230/18, EU:C:2019:383, punt 53).
- 32 Skont l-Artikolu 52(2) tal-Karta, id-drittijiet rikonoxxuti minnha li huma s-sugġett ta' dispożizzjonijiet fit-Trattati għandhom jiġu eżerċitati fil-kundizzjonijiet u fil-limiti ddefiniti minnhom. Għaldaqstant, l-interpretazzjoni tal-Artikolu 15(2) tal-Karta tikkoinċidi, f'dan il-każ, mal-interpretazzjoni tal-Artikoli 45 u 49 TFUE (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-4 ta' Lulju 2013, Gardella, C-233/12, EU:C:2013:449, punt 39).
- 33 Minn dan isegwi li huwa biżżejjed li jsir riferiment għall-Artikoli 45 u 49 TFUE sabiex tingħata risposta għat-tieni domanda.

- 34 Għandu jifakkar li l-awtoritajiet ta' Stat Membru, aditi minn ċittadin tal-Unjoni b'talba għal awtorizzazzjoni sabiex jeżerċita professjoni li l-aċċess għaliha huwa, skont il-legiżlazzjoni nazzjonali, sugġett għall-pussess ta' diploma jew ta' kwalifika professjonali, jew anki għal perijodi ta' esperjenza Prattika, huma obbligati li jieħdu inkunsiderazzjoni d-diplomi, iċ-ċertifikati u provi oħra ta' kwalifiki formali, kif ukoll l-esperjenza rilevanti tal-persuna kkonċernata, billi jwettqu paragun bejn, minn naħa, il-kompetenzi ċertifikati minn dawn il-provi ta' kwalifiki formali u minn din l-esperjenza u, min-naħa l-oħra, il-konnoxxenzi u l-kwalifiki mitluba mil-legiżlazzjoni nazzjonali (sentenza tat-22 ta' Jannar 2002, Dreessen, C-31/00, EU:C:2002:35, punt 24 u l-ġurisprudenza ċċitata).
- 35 Peress li din il-ġurisprudenza hija biss l-espressjoni ġurisprudenzjali ta' prinċipju inerenti għal-libertajiet fundamentali stabbiliti mit-Trattat FUE, dan il-prinċipju ma jistax jitlef parti mill-valur ġuridiku tiegħu minħabba l-adozzjoni ta' direttivi dwar ir-rikonoxximent reċiproku tad-diplomi (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat-22 ta' Jannar 2002, Dreessen, C-31/00, EU:C:2002:35, punt 25 u l-ġurisprudenza ċċitata).
- 36 Fil-fatt, kif jirriżulta mill-Artikolu 53(1) TFUE, tali direttivi għandhom l-għan li jiffacilitaw ir-rikonoxximent reċiproku ta' diplomi, ċertifikati u provi oħra ta' kwalifiki formali billi jiġu stabbiliti regoli u kriterji komuni li jirriżultaw, sa fejn huwa possibbli, fir-rikonoxximent awtomatiku ta' dawk id-diplomi, ċertifikati u provi oħra ta' kwalifiki formali. Għall-kuntrarju, dawn ma għandhomx bħala għan u ma jistax ikollhom l-effett li jirrendu iktar diffiċli r-rikonoxximent ta' tali diplomi, ċertifikati u provi oħra ta' kwalifiki formali fis-sitwazzjonijiet mhux koperti minnhom (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tat-22 ta' Jannar 2002, Dreessen, C-31/00, EU:C:2002:35, punt 26).
- 37 Dawn il-kunsiderazzjonijiet japplikaw b'mod partikolari għad-Direttiva 2005/36, li giet adottata fuq il-bażi, b'mod partikolari, tal-Artikolu 47(1) KE (li sar l-Artikolu 53(1) TFUE).
- 38 Issa, f'sitwazzjoni bħal dik fil-kawża prinċipali li, kif jirriżulta mir-risposta mogħtija għall-ewwel domanda, ma tidholx fil-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva 2005/36, l-Istat Membru ospitanti kkonċernat għandu josserva l-obbligi tiegħu fil-qasam tar-rikonoxximent tal-kwalifiki professjonali, kif imfakkra fil-punt 34 ta' din is-sentenza, li japplikaw għas-sitwazzjonijiet li jaqgħu kemm taħt l-Artikolu 45 TFUE kif ukoll taħt l-Artikolu 49 TFUE (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tal-14 ta' Settembru 2000, Hocsmann, C-238/98, EU:C:2000:440, punt 21, u tas-6 ta' Ottubru 2015, Brouillard, C-298/14, EU:C:2015:652, punti 46 u 54).
- 39 Għalhekk, meta l-eżami komparattiv tal-kwalifiki jwassal għall-konstatazzjoni li l-konnoxxenzi u l-kwalifiki ċertifikati mill-prova ta' kwalifiki formali barranija jikkorrispondu għal dawk meħtieġa mid-dispożizzjonijiet nazzjonali, l-Istat Membru ospitanti għandu jaċċetta li din il-prova ta' kwalifiki formali tissodisfa l-kundizzjonijiet imposti minnhom. Jekk, għall-kuntrarju, il-paragun juri biss korrispondenza parzjali bejn dawn il-konnoxxenzi u l-kwalifiki, dan l-Istat Membru għandu d-dritt jeżiġi li l-persuna kkonċernata turi li kisbet il-konnoxxenzi u l-kwalifiki neqsin (sentenza tas-6 ta' Ottubru 2015, Brouillard, C-298/14, EU:C:2015:652, punt 57 u l-ġurisprudenza ċċitata).
- 40 F'dan ir-rigward, huma l-awtoritajiet nazzjonali kompetenti li għandhom jevalwaw jekk il-konnoxxenzi miksuba fl-Istat Membru ospitanti, fil-kuntest, b'mod partikolari, ta' esperjenza Prattika, jistgħux jintużaw sabiex jiġi stabbilit il-pussess tal-konnoxxenzi neqsin (sentenza tas-6 ta' Ottubru 2015, Brouillard, C-298/14, EU:C:2015:652, punt 58 u l-ġurisprudenza ċċitata).

- 41 Għall-kuntarju, jekk l-imsemmi eżami komparattiv juri differenzi sostanzjali bejn it-taħriġ segwit mill-applikant u t-taħriġ meħtieġ fl-Istat Membru ospitanti, l-awtoritajiet kompetenti jistgħu jistabbilixxu miżuri kumpensatorji sabiex jimlew dawn id-differenzi (ara, b'mod partikolari, is-sentenza tat-2 ta' Diċembru 2010, *Vandorou et*, C-422/09, C-425/09 u C-426/09, EU:C:2010:732, punt 72).
- 42 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet kollha preċedenti, ir-risposta għat-tieni domanda għandha tkun li l-Artikoli 45 u 49 TFUE għandhom jiġu interpretati fis-sens li, f'sitwazzjoni fejn il-persuna kkonċernata ma għandhiex titolu li jiċcertifika l-kwalifika professjonali tagħha bħala spizjar, fis-sens tal-punt 5.6.2 tal-Anness V tad-Direttiva 2005/36, iżda kisbet kompetenzi professjonali relatati ma' din il-professjoni kemm fl-Istat Membru ta' oriġini kif ukoll fl-Istat Membru ospitanti, l-awtoritajiet kompetenti ta' dan tal-aħħar huma marbuta, meta jiġu aditi b'talba għal rikonoxximent ta' kwalifiki professjonali, li jevalwaw il-kompetenzi tagħha u li jqabblu dawn ma' dawk mitluba fl-Istat Membru ospitanti sabiex taċċedi għall-professjoni ta' spizjar. Jekk dawn il-kompetenzi jikkorrispondu għal dawk meħtieġa mid-dispożizzjonijiet nazzjonali tal-Istat Membru ospitanti, dan huwa obbligat li jirrikonoxxihom. Jekk dan l-eżami komparattiv juri biss korrispondenza parzjali bejn dawn il-kompetenzi, l-Istat Membru ospitanti għandu d-dritt li jeħtieġ li l-persuna kkonċernata turi li hija kisbet il-konoxxenzi u l-kwalifiki neqsin. Huma l-awtoritajiet nazzjonali kompetenti li għandhom jevalwaw, jekk ikun il-każ, jekk il-konoxxenzi miksuba fl-Istat Membru ospitanti, fil-kuntest, b'mod partikolari, ta' esperjenza Prattika, jistgħux jintużaw sabiex jiġi stabbilit il-pussess tal-konoxxenzi neqsin. Jekk l-imsemmi eżami komparattiv juri differenzi sostanzjali bejn it-taħriġ segwit mill-applikant u t-taħriġ meħtieġ fl-Istat Membru ospitanti, l-awtoritajiet kompetenti jistgħu jistabbilixxu miżuri kumpensatorji sabiex jagħmlu tajjeb għal dawn id-differenzi.

Fuq l-ispejjeż

- 43 Peress li l-proċedura għandha, fir-rigward tal-partijiet fil-kawża prinċipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija dik il-qorti li tiddeċiedi fuq l-ispejjeż. L-ispejjeż sostnuti għas-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-Ġustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistgħux jithallsu lura.

Għal dawn il-motivi, Il-Qorti tal-Ġustizzja (Is-Sitt Awla) taqta' u tiddeċiedi:

- 1) **Id-Direttiva 2005/36/KE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-7 ta' Settembru 2005 dwar ir-Rikonoxximent ta' Kwalifiki Professjonali, kif emendata bid-Direttiva 2013/55/UE tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-20 ta' Novembru 2013, b'mod partikolari l-Artikolu 1 tagħha u l-Artikolu 10(b) tagħha, għandha tiġi interpretata fis-sens li hija ma tapplikax għal sitwazzjoni fejn persuna li titlob ir-rikonoxximent tal-kwalifiki professjonali tagħha ma kisbitx prova ta' kwalifiki formali li tikkwalifikaha, fl-Istat Membru ta' oriġini, sabiex hemmhekk teżercita professjoni rregolata.**
- 2) **L-Artikoli 45 u 49 TFUE għandhom jiġu interpretati fis-sens li, f'sitwazzjoni fejn il-persuna kkonċernata ma għandhiex titolu li jiċcertifika l-kwalifika professjonali tagħha bħala spizjar, fis-sens tal-punt 5.6.2 tal-Anness V tad-Direttiva 2005/36, kif emendata bid-Direttiva 2013/55, iżda kisbet kompetenzi professjonali relatati ma' din il-professjoni kemm fl-Istat Membru ta' oriġini kif ukoll fl-Istat Membru ospitanti, l-awtoritajiet kompetenti ta' dan tal-aħħar huma marbuta, meta jiġu aditi b'talba għal**

rikonoxximent ta' kwalifiki professjonali, li jevalwaw il-kompetenzi tagħha u li jqabblu dawn ma' dawk mitluba fl-Istat Membru ospitanti sabiex taċċedi għall-professjoni ta' spizjar. Jekk dawn il-kompetenzi jikkorrispondu għal dawk meħtieġa mid-dispożizzjonijiet nazzjonali tal-Istat Membru ospitanti, dan huwa obligat li jirrikonoxxihom. Jekk dan l-eżami komparattiv juri biss korrispondenza parzjali bejn dawn il-kompetenzi, l-Istat Membru ospitanti għandu d-dritt li jeħtieġ li l-persuna kkonċernata turi li hija kisbet il-konoxxenzi u l-kwalifiki neqsin. Huma l-awtoritajiet nazzjonali kompetenti li għandhom jevalwaw, jekk ikun il-każ, jekk il-konoxxenzi miksuba fl-Istat Membru ospitanti, fil-kuntest, b'mod partikolari, ta' esperjenza Prattika, jistgħux jintużaw sabiex jiġi stabbilit il-pussess tal-konoxxenzi neqsin. Jekk l-imsemmi eżami komparattiv juri differenzi sostanzjali bejn it-taħriġ segwit mill-applikant u t-taħriġ meħtieġ fl-Istat Membru ospitanti, l-awtoritajiet kompetenti jistgħu jistabbilixxu miżuri kumpensatorji sabiex jagħmlu tajjeb għal dawn id-differenzi.

Firem